

ESCOLA NO FONDO DA RÍA

Soa a música de Nabarquela: Chámome don Polbo.

Narrador 1 *(vestido de mariñeiro).*

Había unha vez un mar azul,
cheo de peixes, mariscos e algas,
moi cerca, cerquiña do paraíso mareal.

A xente que alí chegaba
quedaba enganchada na súa beleza
e nas súas historias
de afogados e naufraxios.

Don Calamar.

Son don Calamar, dez patas e algo cabezón,
mestre de escola no fondo do mar.

Quero poñer orde no meu territorio
e repito sempre nos días de inverno:
¡Cala, mar; cala, mar; cala, mar; cala, mar!

E agora, xa se sabe...

Os alumnos, digo, os peixes, chámanme don Calamar *(bucando a resposta do público).*

E o mar non só fala,
Tamén canta, zoa, asusta e chora.

Os que falan mellor,
chámanme don Lura,
porque os alumnos non me aturan.

Coa miña tinta cargamos os bolis
para escribir con letra feitiña:

Coro 1 e 2 *(marcando xestos de escribir no aire).*

Mar azul.

Mar azul e verde.

Mar azul, verde e gris.

Mar azul, verde, gris e negro.

Dona Estrelamar.

Eu son dona Estrela, estrela de mar.

Sete brazos. Boca grande.

E todos me chaman dona Estrelamar *(estirando os brazos de estrela).*

Considérome a estrela da escola,
tamén no fondo da ría,
ó abrigo da illa de Tambo,
que nos protexe do vento mareiro.

Guío ós Reis Magos, que chegan montados
en lindos golfiños, traendo agasallos
ós fillos de Neptuno e das sereas todas
que cantan nas praias e rochas para orientalos.

Van na comitiva, de cores peixiños,
cabalos de mar e tamén santiaguíños.

Don Calamar.

A nosa escola é unha escola moi especial:
por alumnos, peixes frescos e mariscos colorados,
que se deixan levar

polas arroladoras ondas da ría
e se deixan acariciar

polas salgadas brisas do mar de Ons.

(Movemento de ondas e son do vento, repetido ata que imiten os espectadores).

Todos *(cantando e imitando o movemento das ondas).*

Ondiñas veñen, ondiñas veñen,
ondiñas veñen e van.

Non veñas a Pontevedra,
que non ten porto de mar.

Dona Estrelamar.

É unha escola tan especial,
que ás veces quedamos todos durmidos,
recordando o vaivén do berce
e as doces nanas de mamá.

(Nana marmuriada ó ritmo das ondas).

Don Calamar.

Os nosos alumnos son todos moi aplicados.

Xurelo *(a don Calamar).* Profe, ¿que fago?

Don Calamar *(a don Xurelo).* Nada.

Sardiña *(a Estrelamar).* Profe, acabei, ¿que fago?

Dona Estrelamar *(a Sardiña).* Nada, nada.

Ollomol *(a don Calamar).* Profe, rematei, ¿que fago?

Don Calamar *(a Ollomol).* Nada, nada, nada.

Robaliza *(a dona Estrelamar).* Profe, ¿que podo facer?

Dona Estrelamar *(a Robaliza).* Nada, nada, nada, nada.

Narrador 2 *(dirixíndose ó público).*

E así pasa o día...

nadando, nadando, nadando...

(Facendo mímica de natación para que o imiten todos).

Don Calamar *(ó público).*

E nadando, nadando, nadando...

e repasando Coñecemento do medio,

que é o que máis estudiamos,

para coidar a nosa casa, a ría:

Dime, ¿Para que es ti bo, Ollomol?

Ollomol. Para rebaixar o colesterol.

Dona Estrelamar. ¿Para que es ti boa, Robaliza?

Robabaliza. Para dar ós golosos cobiza.

Don Calamar. ¿Para que es ti bo, meu Salmón?

Don Salmón.

Para investigar nos ríos,

e tamén no Lérez,

onde hai contaminación.

Dona Estrelamar. ¿Para que é bo o muxe?

Todos os personaxes anteriores. Para que nas portas non se empuxe.

Dona Estrelamar. ¿Para que serve a ameixa?

Todos. Para atender toda queixa.

Dona Estrelamar. ¿Para que serve o xurelo?

Todos. Para aprender todo e non esquecelo.

Narrador 2.

Temos tamén escola infantil,
con peixiños brillantes
e raias no mandil.

Libretiñas verdes
de follas molladas,
ollos vivarachos
e moitas risadas.

E pobres dos peixes
de cadernos verdes
envoltos en redes.

Don Calamar (*dirixíndose ó público*).

Os peixes protestan por se levantar.

Dona Estrelamar. Se chegades tarde, vouvos castigar.

Don Calamar.

Chamo por don Chapa,
que sabe nadar.

Tamén mergullarse
debaixo da area
para camuflarse.

Coro 1 e 2.

Don Chapa, Chapa, Chapa,
negro coma un pote,
vaite de aí, non me luxes,
que non me lavo decote.

Narrador 1 (*vestido de mariñeiro*).

Temos tamén unha escola de oficios:

Narrador 2.

Toca puntual a caracola
a entrada e saída da escola.

Narrador 1.

O peixe eléctrico ilumina a aula.

Narrador 2.

Co peixe espada rompemos as armas
e non xogamos con elas.

Narrador 1.

No taller do peixe serra
facemos bandeiras brancas
e carteis de non á guerra.

Narrador 2.

Cos peixes voadores
aprendemos a sobrevivir
nas condicións peores,
por se a auga se ensucia
e temos que respirar,
no Gafos e no Lérez,
coma os roedores.

Narrador 1.

No obradoiro do peixe sapo,

onde traballamos con gana,
aprendemos a camuflarnos
dos mariñeiros furtivos
e do pescador de cana.

Narrador 2.

Co mestre don Calamar
tinguimos a tinta
de cores variadas
para distinguirmos
de fondos e rochas
chapapoteadas.

Narrador 1.

Na clase de música
ás 12 do día,
de todas as mañás,
batemos aletas
e tocamos con cunchas
o chascarraschás,
o chascarraschás. (*facendo soar cunchas de vieira*).

Narrador 2.

Do obradoiro de chistes
encárgase o mexillón,
que, cando non está serio,
é molusco moi guasón.

Coro de peixes 1 e 2.

No obradoiro do porvir
pregúntannos que seremos,
e non podemos mentir.

¿Que queres ser de maior?

Coro peixes 1. A xouba será sardina
e o corbelo, abadexo.

Coro peixes 2. A carioca ha ser pescada,
os meixóns serán anguías.

Coro peixes 1. O despistado berberecho
contesta moi convencido
que de maior quere ter
pelo pincho e pelo crecho.

Coro peixes 2. Temos reducido
o patio do recreo.
A zona de Celulosas
ten areas apestosas.

Coro peixes 1. Ós muxes mólalles escapar
ós residuos industriais
e ós residuos fecais,
moi bos para vomitar.

Coro peixes 2. Os peixes máis pequeniños
soñan con xogar no parque
e montar nos cabaliños
para cabalgar os mares

e pescar monstros mariños.

Coro peixes 1. Os cangarexos ermitáns
son tan aburridos eles,
que non xogan con ninguén
nin comparten o oxíxeno,
que seique é o seu pan.

Coro peixes 2. No tempo de vacacións
tamén imos de excursión.
Cando máis o día medra,
Imos a Vigo, Noia-Muros e Arousa
desde a nosa Pontevedra.

Coro 1. Rías Baixas,
Rías Baixas.

Coro de peixes.

Se nadamos varios días,
visitamos outras rías:
Corcubión, Camariñas,
A Coruña, Corme-Laxe,
Ares-Betanzos, Ferrol, Cedeira,
mar de rochas e ondaxe.

Coro 1. Rías Medias,
Rías Medias.

Coro de peixes.

A final de curso
visitamos O Barqueiro,
Ortigueira, Foz, Viveiro
e Ribadeo. E xa voltamos
de noite nun submarino lixeiro.

Coro 1. Rías Altas,
Rías Altas.

Coro peixes. Noutros tempos o mar
non era o que é hoxe:
dominio dos barcos petroleiros
dos fardos de droga
e do turismo domingueiro.

Coro 1. Queremos que o mar meza
a luz laranxa do sol
nas súas augas ó solpor,
que as ondas traian fábulas
e arrastren aventuras.

Coro 2. Pero o mar esquece e ignora,
é un bo refuxio líquido
para a nosa desmemoria.

Coro 1. O mar machaca,
pero tamén purifica.
O mar machaca,
pero tamén purifica.

Narrador 1. Os profes avisan
que non nos metamos

no fondo da ría,
pois alí hai monstros
que nos arrepían.
Os profes avisan
que non nos metamos
no fondo do mar, pois alí hai peixes
que nos han asustar.

Narrador 1 e 2. E peixe asustado
é peixe pescado,
atrapado nas redes
do home malvado,
que todo o pesca,
que todo o caza,
por creerse el o rei
de todo o creado.

Coro 1. E cando se acaba
a tinta do boli
imos amodiño
cara a Redondela,
onde os seus chocos
nos dan borro e punzón
para escribir con Mendiño:

Coro 2. Estaba eu
na ermida de San Simón
e cercáronme as ondas
que grandes son.

(Repetindo para que digan todos).

Dona Estrelamar *(dirixíndose ó público).*

¿Gústavos o noso cole?
¿Queredes nadar con nós?
Vinde á praia,
xoguemos cos raios do Sol,
mentres escribimos
cos bolis de tinta
de don Calamar:

Coro 1 e 2. Mar azul
mar azul e verde.
Mar azul, verde e gris.
Mar azul, verde: si.
Gris e negro: noooooon.

Coro 1. Nosa Señora da Guía,
¡ai da guía de mariñeiros!

Coro 2. Bis.

Coro 1. Mira estes rapaciños

(Sinalando ó público).

Coro 2. ¡Que guapos e churrusqueiros!

(Repíte o Coro 1 e 2 e sinalando descaradamente ó público).